

VOJENSKÝ HISTORICKÝ ÚSTAV PRAHA
ARMÁDNÍ MUZEUM ŽIŽKOV

VZNIK ČSR A BOJE O JEJÍ HRANICE

Pracovní list pro žáky ZŠ

.....
jméno žáka

Ahoj holky a kluci,
*právě držíte v ruce pracovní list k tématu „Vznik ČSR a boje o její hranice“.
Do tohoto listu si zapisujete odpovědi, které najdete ve vitrinách expozice
„Armáda Československé republiky 1918-1939“.*

VZNIK ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

Dne 18. října 1918 byla vydána Washingtonská deklarace – prohlášení československé nezávislosti exilovou vládou, podepsané Masarykem, Štefánikem a Benešem. Rakousko-Uhersko se 27. října 1918 rozhodlo přistoupit na mírové podmínky USA. To znamenalo konec staré monarchie a uznání práv Čechoslováků.

28. ŘÍJEN 1918

Dne 28. října 1918 byla československá samostatnost vyhlášena veřejně na Václavském náměstí. Mezitím v Ženevě probíhalo jednání mezi představiteli domácího a zahraničního odboje o politickém uspořádání státu a o prvních členech vlády. Prezidentem byl zvolen Tomáš Garrigue Masaryk, předsedou vlády Karel Kramář a byla přijata provizorní Ústava.

Dne 28. října 1918 byl vydán první zákon o československém státu podepsaný členy Národního výboru. Kdo patřil mezi tyto politiky, někdy přezdívané „muži 28. října“?

.....

Jaký znak je na obrázku zachycen a kdo ho užíval?

.....

.....

NEKLIDNÉ POHRANIČÍ ČESKÝCH ZEMÍ

Zrod nového státu vyvolal odpor na straně Němců žijících v českých zemích. Tato situace byla problematická, protože Němci představovali nejpočetnější národnostní menšinu. Doufali ve spojení s Německem. Československá vláda nemohla se ztrátou pohraničí souhlasit a snažila se co nejrychleji upevnit svou moc na celém území.

VZNIK ČESKOSLOVENSKÉ ARMÁDY

Se vznikem československého státu bylo třeba vytvořit také vlastní armádu. Československá armáda vznikala v letech 1918 až 1920. K domácímu vojsku se postupně přidávali legionáři z Itálie a Francie a později z Ruska. Do československé armády byla přijata i řada příslušníků bývalé rakousko-uherské armády.

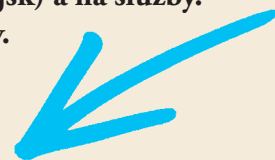
Jak se v tehdejší době československá armáda nazývala?

.....

Československá armáda se členila na zbraně (dnes bychom řekli druhy vojsk) a na služby. Zapiš si alespoň 3 druhy zbraní a zjisti co zajišťovaly v naší armádě služby. (stačí 3 příklady)

.....
.....

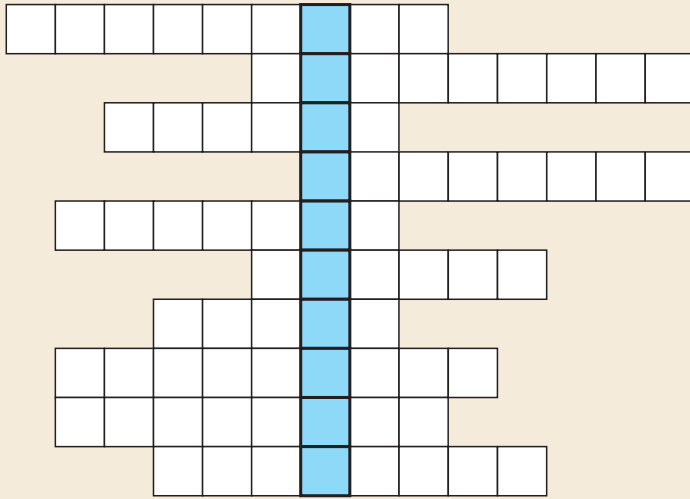
BOJ O TĚŠÍNSKO

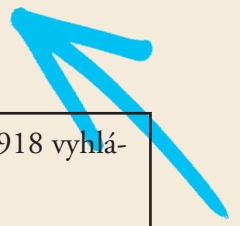
Československá republika se krátce po svém vzniku zapojila do dvou vojenských konfliktů. Prvním z nich byl boj o Těšínsko. Na podzim roku 1918 se přičlenily polsky mluvící obce na Těšínsku k Polsku. Zpočátku se obě strany snažily domluvit. Polsko však uspořádalo na sporném území volby za přítomnosti vojenských jednotek, a když odmítlo své vojáky stáhnout, začala v lednu 1919 válka. Československá vojska ale plánovaný útok na polskou armádu neuskutečnila.

Pokud vyluštíš tuto křížovku, dozvíš se, jak se válce o Těšínsko přezdívalo.

1. Náměstí, kde byla v roce 1918 vyhlášena čs. samostatnost.
2. Státní zřízení naší země.
3. Vojsko.
4. Státní zřízení bývalého Rakousko-Uherska.
5. Západní země, odkud se vraceli čs. legionáři.
6. Křestní jméno prezidenta Beneše.
7. Měsíc vzniku ČSR.
8. Území kolem hranic státu.
9. Slovenský představitel naší exilové vlády.
10. Území, o které ČSR bojovala krátce po svém vzniku.

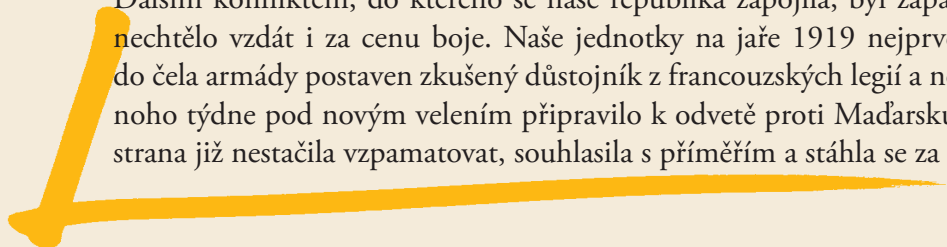
Zapiš si alespoň 2 místa nejvýznamnějších bojů tohoto vojenského konfliktu.

.....

ZÁPAS O SLOVENSKO

Dalším konfliktem, do kterého se naše republika zapojila, byl zápas o Slovensko, kterého se Maďarsko nechtělo vzdát i za cenu boje. Naše jednotky na jaře 1919 nejprve nebyly příliš úspěšné, ale poté byl do čela armády postaven zkušený důstojník z francouzských legií a nově zformované vojsko se během jednoho týdne pod novým velením připravilo k odvetě proti Maďarsku. Po úspěšných útocích se maďarská strana již nestačila vzpamatovat, souhlasila s příměřím a stáhla se za hranice.

Maďarsko se i po podepsání mírové smlouvy pokoušelo hranice se svými sousedy zpochybňovat. Proto mezi sebou okolní státy uzavřely dohodu. Jak se tato dohoda nazývá a mezi kým byla uzavřena?

.....

